

predlog. Prva Churchillova tedna ni videl Molotova

SPOMINSKI DNEVI

Na današnji dan je bil leta 1867 rojen Branislav Nušić srbski dramatik.

NASTOP SLOVENSKEGA OKTETA V AVDITORIJU

Italijanska vlada in ZVU ovirata trgovske izmenjave med Trstom in FLRJ

Zakaj ni ZVU sprejela že prvega jugoslovanskega predloga iz februarja 1948? Ali prepoved izvoza nafnih derivatov in uvoza mleka ne pomeni oviranje trgovine s FLRJ?

Jugoslovanski predlog za trgovinski sporazum s Trstom je vzbudil med tržaškimi nacionalističnimi krogi, ki danes še bolj kot kdaj koli podpirajo rimsko imperialistično politiko v Trstu, velik preplah. Z predvčerajšnjim je »Giornale di Trieste« objavil prvi komentar jugoslovanskega spomenika in prišel z »elakoto« do zaključka, da Trst ne more skleniti neodvisnih trgovinskih sporazumov, ker je vezan na italijansko trgovino. Včerajšnji »Giornale« pa objavlja daljši »anketo« gospodarske agencije »Astrar«, s katero hočejo dokazati ne samo, da je Trst gospodarsko in politično vključen v življenje italijanske republike in da zato ne more odločati sam o sebi, ampak tudi, da tržaški trgovci lahko svobodno trgujejo z Jugoslavijo in da nihče ne Rim in ne ZVU ne ovirata trgovinskih izmenjav med Trstom in Jugoslavijo. Zato je zanimivo objaviti nekaj odstavkov »ankete« agencije »Astrar«.

Upamo, da niste užali, če vas nabirajo za »teden našega dijaka« in nasel. Prosim vas, da polistite v njega in ne pozabite prispevati v tem tednu vsaj skromen znesek v korist Dijske Maticе.

cije »Astrar«, ker bodo prav ti dokazali vso laž in vso perfidnost odgovornih funkcionarjev ZVU in rimske vlade, ki si laste pravico govoriti v imenu tržaških trgovcev.

Pod točko 4. »Giornale« piše: »Jugoslavija lahko vzdržuje trgovske odnose s cono A, izkoristajoč trgovske sporazume med vladama Rima in Beograda, to je, italijansko »clearing«, tako imenovani mali »clearings« med Trstom in Jugoslavijo, ki ga nadzoruje »Banca d'Italia«, ter kompenzacijski račun med cono B in Trstom. Slednji dve trgovinski pravici sta v praksi izdajani uvozniki in uvozniki dovoljenj po trgovinskem oddelku ZVU. Tržaški trgovci krajši menijo, da splošni trgovinski in plačilni sporazum med Rimom in Jugoslavijo, ki dosega letno 56 milijard lir, zadostuje za dosego ugodnih trgovinskih izmenjav med Trstom in Jugoslavijo. Nobena oblast ne postavlja ovir trgovinskim odnosom med tržaškim področjem in Jugoslavijo. Zato so nepotrebna

Kdo je privilegiran...

V svoji strupeni jašistični gonji proti slovenskim šolam, se italijanski šovinisti vmeri »akcije« na nekakšno »privilegiranost« slovenskih šol pred italijanskimi. V podrtih teh svojih trditvah počenjajo vrzlatolomne akrobacije s številkami, s katerimi operirajo tako karpač pa pri njihovi računani. Posebno ključno za slovenske šole, ob takih prilikah zašenejo kritik ranjene zveri in z matematičnimi akrobacijami dokazujejo, da imajo sorazmerno slovenske šole več učitelj kot italijanske.

Toda računati znamo tudi mi in naš račun dokazuje vse kaj drugega kot bi hoteli prikazati italijanski šovinisti: Vzeti smo za primer letošnje rezultate vpisanih učencev na italijanskih in slovenskih nižjih srednjih šolah in strokovnih šolah in število razredov, s katerimi razpolagajo za te šole Italijani in Slovenci;

ITALIJANSKE ŠOLE	
niž. razr. na razr.	3450 140 24,6
Strok. šole:	5420 197 27,5
Skupaj: 8870 337 26,3	
SLOVENSKE ŠOLE	
niž. razr. na razr.	450 18 25
Strok. šole:	913 26 35
Skupaj: 1363 44 30,9	

Povprečno število učencev na razred v italijanski nižji srednji šoli je torej 24,6 učenec, na slovenski srednji šoli pa 25 učenec. Na strokovnih šolah pa je to razmerje še slabše za slovenske šole, saj je povprečno število učencev na razred v italijanskih strokovnih šolah 27,5, na slovenskih pa kar 35 učenec.

Skupno povprečje učencev na razred za obe vrsti šol je torej odločno v korist slovenskih šol, saj pride na italijanski nižji razred 26 učenec, na slovenski razred pa 31 učenec.

Kdo je potencialen privilegiran glede učiteljskega prostora, ni ali italijani? Navedene številke ne dopuščajo o tem nobenega dvoma, razen seveda za smrtne sovražnike slovenskega šolstva v taboru italijanskih šovinistov in fašistov, pri katerih se logika istovetno izključno s njihovimi irredentističnimi o-svojalnimi apetiti.

so, da so vsi tržaški trgovci, ki trgujejo z Jugoslavijo, zadovoljni s sedanjim stanjem in načinom trgovanja, z možnostmi trgovanja itd. Ti krogi bi morali vprašati za mnenje tudi vsa tista trgovska in industrijska podjetja, ki se stalno obračajo na jugoslovansko trgovinsko predstavništvo v Trstu s prošnjo, naj postopno pri ZVU, da izda uvožno in izvožno dovoljenje. Prepričani smo, da podjetja »Ljubljana« in »Postar« ni vseeno, da so ukinili uvoz mleka iz Jugoslavije, prepričani smo, da tudi podjetje »Aquila« ni enačeno nad prepovedjo izvoza iz Jugoslavije. To sta samo dve podjetji, ki sta bila prizadeta v teh dneh, da ne govorimo o vseh tistih trgovcih, ki jih niso dotikali izvoznih in uvoznih dovoljenj za Jugoslavijo. Te ljudi, ta podjetja, njihova agencija »Astrar« vpraša za mnenje o trgovini z Jugoslavijo in ne tisto skupino trgovcev, ki jih italijansko ministr-

stvo za zunanjo trgovino favorizira in podpira, da potem lahko govorijo v imenu tržaških gospodarskih krogov in podpirajo Rim pri gospodarskem uničevanju Trsta.

Javna dela v avgustu
Oddelek ZVU za javna dela in naprave je v avgustu 1953 sklenil s krajevnimi podjetji za dela na britansko-ameriškem področju pogodbe za skupni znesek 175.242.063 lir.

Največji načrti v skupnem znesku 69.310.435 lir se tičejo popravila in tlakovanja cest.

Ali poznate Slovence, ki bi se skromnega prispevka za Dijsko Matico? Med zavednimi tega ni!

Prosvetni urad ZVU je s površnostjo priznal, da je pravica na naši strani

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Slovenska pesem navdušila in osvojila vse poslušalce

Ce bi se vprašali, komu priznava naše občinstvo prvenstvo priljubljenosti, nam bi nam bilo odgovor napovedala dvorana Auditorij, bilo bi nam odgovor frenetično ploskanje očeraž zvečer, ko je gostoval v Trstu Slovenski oktet iz Ljubljane. Za prva večer, da bado zopet nastopil pri nas priljubljeni slovenski oktet, se je bilokvito raznesla in na vstopnice je bil pravi naval, tako da je moral končno marsikdo oditi, ne da bi mogel na koncert.

Dolžni smo zopet večer, ko nas vse okolije prevzame, tako da začetni mehek redko zadolžnost, ko se zavemo, da doživljamo velik praznik. Za te srečne občuteke moramo biti dragim gostom iz Ljubljane iskreno hvaležni.

Tudi očeraž so nam s svojim sporedom nudili nekaj nepoznatih pesmi, ki so nam pravih prazničnih, med katerimi moramo zlasti omeniti čudovito močne Komitske pesmi Tajčevica. Vedeli smo, da se občinstvo ne bo zadovoljilo s samim programom. Pevec so ustrežni odzivi in hrupni aplavzi, ki so med nami morali zvesti na koncert. Ne bo odveč, če naše občinstvo zve še za nekatere

IZPRED KAZENSKEGA SODISCA
Oproščena obtožbe slabega ravnanja z očetom

Ni bilo dvoma, da je imela 43-letna Anna Zele iz Videmske ulice »smola«, ko jo je letos leta policijski organ zaslišal, ko je kot babica ilegalno odpravljala plod neke ženske. Sedaj se je proti njej postavilo celo lastni 81-letni oče, ki je policijski posljal dolgo pismo prijavo, v kateri je v hrupni želji ter dodal še štiri pesmi, eno pa so med samim programom ponovili.

Ne bo odveč, če naše občinstvo zve še za nekatere

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežinske občine

Protest upravnega odbora devinsko-nabrežins

VREME

Vremenska napoved za danes:
Napovedujejo pretežno jasno
vreme z možnostjo krajevnih manjših
pooblačitev. —
Včerajšnja najvišja temperatura v Trstu je znašala 18,4
stopinj; najnižja 13,2 stopinj.

PRIMORSKI DNEVNIK

Opozorjamo vas na sledeče
oddaje: Juž. cona Trsta: 18.15;
R. Schumann: Pesnikova ljubezen, poje baritonist Gerard
Souza; — Trst II: 18.40: Klavirski koncert dr. Golma
Demšarja. — Trst I: 21.40: Operne arije Mozarta poje
Ondine Otta. Slovenija: 21.00: Paberki iz Bovške doline.

RADIO

DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI

Za jasnejšo
perspektivo

Ko človek gleda cliche po-
leg pričujočega članka, ki
prikazuje požig slovenskih
časnikov, revij in knjig pri
vandalizmu fašističnem po-
žigu sedeža Demokratične fron-
te Slovencev v Italiji v St. Pe-
tru Slovenov 24. marca leta
1950, ga pograbijo sveta jeza,
da stane pesti in zobe. Zna-
sti se, ker si italijanski poli-
tiki upajo nesramno trditi, da
ima slovenska manjšina v Ita-
liji enake pravice, kakor pri-
padniki italijanskega naroda
in da nikomur niti na kraj
pameti ne pride, da bi ji te
pravice krail.

Pričujoča slika kaže samo
del ožganih slovenskih revij
in knjig ob požigu sedeža.
Poleg tega pa so fašistični
zločinci takrat sneli vrata in
okna, zmetali ves inventar s
sedeža na cesto ter vse sku-
paj zažgali. To se je zgodilo
v neposredni bližini orožni-
ške postaje, ne da bi oblasti
to preprečile, niti kdaj koli
kasneje krivice poiskali in jih
kaznovali.

Tako imenovani civilizator-
ski odnos italijanskih oblasti
do Slovencev se je pokazal
prej in tudi kasneje. Pred
kratkim smo imeli žalostno
šestletno divjaških napadov
šovinistične držali na slovens-
ko imovino itd. To je bil
pravzaprav požar, ki je bil
ponovno narodno zaslužjen-
im Slovencev in obenem za-
četek tiste žalostne dobe za
našo manjšino, v kateri so se
fašisti in šovinisti ob nepri-
kratni sovražnosti oblasti do
Slovencev vedno bolj opo-
gumjali na planinski ples,
slovenske trgovine, divja-
škim in nekulturnim pre-
sevanjem proslavile stoletnice
Prešernove smrti itd.

Vsi ti zločinski atakati na
Goriškem in v Beniciji pred-
stavljajo eno samo verigo te-
meljito pretiljanja in pre-
varanja terističnih ustra-
havalnih dejanj, s katerimi
so skušali v našem ljudstvu
ubiti napreden zagon, ki mu
ga je dala prav narodna osu-
sobna borba s tako plemen-
itimi cilji, ki so bili, žal do-
sešeni za prekratko dobo.

Toda ta napreden in udu-
ren narodni zagon kljub de-
janskim napadom in moral-
nemu brezobzirnemu pritisku
usa ta leta ni popeljal. Naša
narodna manjšina živi in bo
živela.

Se celo več! Od oblasti glas-
no in odločno terja v svoji
spomenici Organizaciji zdru-
ženih narodov, da morajo
sprejeti zakone, ki bodo od-
pravili sedanje pol legalno
stanje s sprejemom manjšin-
skega statuta, izvedbo dežel-
ne avtonomije, popravilom
škole, ki smo jo imeli pod
fašizmom z odvzemanjem na-
rodne imovine, ter s priznanjem
popolne narodne enakoprav-
nosti.

Samo v takem stanju bi bi-
la za nas nekoliko jasnejša
perspektiva.

Taka je naša „enakopravnost“

Fašistični banditi so v noči od 23. na 24. oktober leta 1950, to je na obletnico ustanovitve
oficij di combattimento, napadli sedež DFS za Benicijo v St. Petru Slovenov ter ga zažgali.
Na sliki je ostanek slovenskega tiska, katerega so vaščani še utegnili rešiti pred ognjem.

PRVA JESENSKA SEJA SOVODENJSKEGA OBČINSKEGA SVETA

POPRAVILO ŠOLSKIH POSLOPIH V GABRIJAH IN NA VRHU
odgoditev razprave o plačevanju novega župnika za Rupo in PečObčina se bo obrnila naravnost v Rim za rešitev spora o pravicah So-
vodenj do Koristi proste cone - Vzdrževali bodo dva delovna centra

V torek ob 17.30 je bila v
prostorih osnovne šole v So-
vodenj v letošnji jeseni prva
občinska seja sovodenjske ob-
čine, kateri je prisostvovalo
10 odbornikov, župan Jožef
Češut in občinski tajnik. Pr-
va točka dnevnega reda je bi-
la kmalu izčrpana in tudi za-
ključki soglasno odobreni. Ob-
činskemu uradniku Plesničar-
ju je občinski odbor dodelil
mesečno družinsko doklado
za njegovo mater v višini
2.200 lir.

Precej razpravljano je bilo
pri drugi točki: šlo je za odo-
britev vloge 185.520 lir za po-
pravo osnovnih šol v Ga-
brijah in na Vrhju. Svetovalci
niso nasprotovali odobritvi te
važne postavke, ki jo je občin-
skemu svetu predložil občin-
ski upravni odbor, toda med
diskusijo je bilo poudarjeno,
da je treba popraviti še dru-
ge javne občinske zgradbe, za
kar pa primanjkuje denarja.
Z odobritvijo programa zgorn-
je točke bodo v Gabrijah
kmalu popravili streho na
šolskem poslopju, prav tako
pa bodo na Vrhju uredili stra-
nišča. Svetovalci so izrazili u-
panje, da bo tudi šola v So-
vodenj sčasoma popravljena,
oziroma prepleksana, pa tudi
kapelica v Rupi bo urejena, da
ne bo kazila domačega pokop-
ališča.

Občinski pravilnik je bil že
večkrat obravnavan na sovo-
denjskih občinskih sejah. To-
krat je bilo treba samo spreje-
ti pripombe, ki jih je že pre-
jedanemu pravilniku dodala
goriška prefektura. Po preči-
tanju dostavljenih pripomb so
pravilnik svetovalci soglasno
odobrili.

Cetrta točka dnevnega reda
je zavzela precej časa in je bi-
la končno odgodena. Občinski
svetovalci so bili po večini

mišljenja, naj se zadeva do-
bro pregleda in tudi objasni
občanom ter naj se o njej re-
šuje kasneje. Goriška škofija
je namreč odobrila župnijo
Rupa-Peč, toda za njen obstoj
je potrebna privolitev občine.
Proti temu ni bilo ugovora,
toda finančno breme, ki bi na-
stalo v zvezi s tem in ki bi
padlo na breme občine, oziro-
ma njenih vaščanov, je ogrom-
no. Najbolje je da v tem odlo-
čju občani sami.

Glede proste cone, ki je do-
sledj prinašala precejšen dobi-
ček Gorici, občini Sovodnje pa
nobenega čepav so se tudi tu
prodajali njeni produkti,
so na seji, na dolgo razprav-
ljali. Podrobno je bilo zade-
vo orisal občinski tajnik, za-
tem pa je sledila diskusija.
Ker je stvar precej zapletena
in se že tudi dalj časa vleče,
so bili občinski svetovalci
mišljenja, naj se občina ne
posreduje obrne na Rim, kjer
naj zadevo o prosti coni, ki
naj bi veljala tudi za Sovod-
nje, dokončno in čimprej re-
ši.

Zupan Češut je zbranim
svetovalcem prečital poziv
sindikatale organizacije CIGL
za pomoč pri splošni akciji za
zboljšanje ekonomskega polo-
žaja pokrajine, s posebnim
oznamom na brezposelnost. V
zvezi s tem je bilo poudarje-
no, da sovodenjska občina
misli in skrbi za svoje neza-
poslene občane, v kolikor ji
to dopušča njena material-
na sredstva. Občina namerava
v letošnji zimi vzdrževati dva
delovna centra, ki naj bi za-
poslila večje število brezposel-
nih, obenem pa upa, da bo v
najkrajšem času začela gra-
dniti dve vojašnici za orožnike,
ene za finančne stražnike ter
gradnjo otroškega vrta, za
katerega je občina že odobri-
la potrebno zemljišče. Če bi ta
javna dela pričeli že to zimo,
bi vsi brezposelni iz sovodenj-
ske občine dobili zaposlitev in
bi bil ta problem vsaj začas-
no rešen. Zategadelj so občin-
ski svetovalci, da občine
pošlje uradu za delo v Gorici
priporočilo pismo, v katerem
se naprošajo pristojne oblasti,
naj čimprej poskrbijo za začet-
ek javnih del.

6. Vlada Italije, države, v
kateri so zaradi kongresa dvig-
nili velik hrup in je bilo na
njenih frontah čutili največ
sledov zborovanja na Kapitulu,
je kmalu zavzela zelo skeptič-
no stališče. Miniti je moralo
skoraj polnih pet mesecev, da
je italijanska vlada po dolgi
in trdovratni borbi med mini-
strom Soninom in socialistič-
nim članom kabineta Pisolati-
jem v septembru 1948 izdala
sklep o legitimnosti jugoslov-
vanskih aspiracij. Izjavila je,
da italijanska vlada meni, da
egibanje jugoslovanskih narod-
ov za dosego svoje neodvis-
nosti in konstituiranja v svo-
bodno državo ustreza načelom,

ki jih je bil svoj čas že podal-
il, decembra t. l.

To zaradi tega, da omogoči
podjetjem za javna dela, ki
niso še tega storila, da pri-
stopijo k pogodbi INAIL-FIPE
za zavarovanje uslužbenec.

Obvestilo županstva

Na podlagi občinskega in po-
krajinskega zakona št. 55 in v
dogovoru s sanitetnim urad-
nikom se prepoveduje do
uključno 24. oktobra t. l. pro-
dajati za direktno potrošnjo
sladkega in polsladkega ter na-
vadnega mošta, istočasno pa
se prepoveduje uporaba pol-
sladkega in navadnega mošta
za popravilo navadnih in kvat-
litetnih vin.

Kratek stik povzročil ogenj

V torek zvečer okrog 19.
ure je vozil po U. Dante ka-
mion z evidenčnim tablico
GO 3043, last Silvia Acarara
iz Ul. Brigata Pavia št. 26.
Zaradi kratkega stika, ki je
nastal pri bateriji, je na ka-
mionu nastal požar. S hitrim
prihodom gasilcev in z upo-
rabo stroja za gašenje je bil
požar pogasjen in preprečena
večja škoda.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in po-
noči lekarna Mantovan, Korzo
Verdi 17 - tel. 28-79.

KINO

VERDI 17: »Povratek don Ca-
millas, Fernandel.
CENTRALE 17: »Beli šekja.
VITTORIA 17: »Bela divja
zajka, A. Nazzari.
MODERNO 17: »Stišni me
močno med svoje roke, W.
Holden in N. Holson.

TUDI G. PELLA NE POZNA ZGODOVINE

(Nadaljevanje s 3. strani)

za katere se bore zavezni-
ci, ter pogojem pravičenega
in trajnega miru. Ko je izročil
besedilo te izjave italijanskim
vestopolnikom v Sovinno to iz-
javo označil za »majhno na-
kano vojne propagande brez
karkoli večje vrednosti».

7. Končno je treba pripomni-
ti, da ni prav nič originalna
ideja G. Pella, ki je postavil
»datum rojstva« srbsko-hrvat-
sko-slovenskega naroda v
najbližjo preteklost, čeprav mora-
mo prav njemu priznati prven-
stvo ideje, da je Rim rojstni
kraj tega naroda (ena tem
istim zgodovinskem kapitlu-
skem grču) in da je 10. april
1918 datum njegovega rojstva.
Res je, da zgodovina jugoslov-
vanskih narodov in njihovih
vnških narodov je za ustano-
vitve za ustanovitve skupne
države ne sega v daljino pre-
teklost legendarnih rimskih
kraljev Romula in Rema. Vse-
kakor pa je izpričala prav ta-
ko dolgotrajno in krepko vital-
nost, kot jo kaže večina današ-
njih evropskih narodov. G.
Pella ne priznava obstoja tega
naroda (glede na njegovo tež-
njo po državni skupnosti), vse
do trenutka, ko se s Kapi-
tulu začele razlagati resolucije
rimskega kongresa zatiranih
narodnosti Avstro-Ogrske. To-
da že pred G. Pellom je nasto-
pil neki italijanski vodja, ki je
bil več patriotične retorike

vsaj tako dobro kot zdaj
G. Pella in ki je prav tako dolo-
čilo neko mesto in neki datum
rojstva Jugoslavije in sicer prav
tako »znanstveno« točno in s
istimi težnjami kot G. Pella. To
je bil Benito Mussolini. V svo-
jem listu »Popolo d'Italia« je
Mussolini 26. septembra 1918
pod naslovom »Zgodovinski do-
kument — Italija priznava Ju-
goslavijo« objavil poročilo u-
radne agencije Stefani o ome-
njenem priznanju z dne 8. sep-
tembra. Poročilo je dodal
Mussolinijev komentar, v ka-
terem bomo tudi naslednje
besede: »Krkski pakt, ki je ju-
goslovanski krst, in rimski
pakt, ki je Italijo postavil na
celo protihabsburskega giba-
nja. Zanimivo je dejstvo, da
je Mussolini s tem dokumentom
izpričal nam sovražnika kot G.
Pella, ker je sodil, da je krška
deklaracija (ki sta jo 13. julija
1917 podpisala predsednik srbs-
ke vlade Pašić in predsednik
jugoslovanske vlade Trumbić)
dokument, ki je jugoslovanska
»magna charta«. Mussolinijev
datum »krstja« je skoraj za pol-
ni mesec starejši od da-
tuma rojstva, ki ga je dolo-
čil G. Pella.

V eni stvari pa se Mussolini,
G. De Gasperi in G. Pella slo-
žno strinjajo: To je njihovo te-
meljito neznanje nas in naše
zgodovine.

Vojslav M. Jovanović

Trgovinska zbornica
za podaljšanje plinovoda v Gorico

Odbor poljedelske, indu-
strijske in trgovske zbornice
je na seji 18. septembra t. l.
proučeval problem in eko-
nomsko stanje mesta. Za iz-
boljšanje ekonomskega stanja
boljšanje delovne industrije, ki bi
in za dvig industrije, ki bi
vsaj deloma zmanjšal brez-
poselnost, so na seji predla-
gali, da bi bilo potrebno do-
vajati podjetjem, ki uporab-
ljajo plin — metan, ki je naj-
cenejši. Da bi se ta predlog
uresničil, je bilo sestavljeno
pismo, v katerem se odbor
zbornice s prošnjo obrača na
ministrskega predsednika, na
ministrstvo za trgovino in
industrijo ter na predsednika
AGIP, da bi takoj vključili
v program AGIP podaljšanje
plinovoda iz Padske nižine
v Gorico, kar bi bilo za Go-
rico velikanskega pomena,
zlasti za dvig industrije.

Nesreča v tekstilni tovarni

Včeraj se je v tekstilni to-
varni v Podgori na delu po-
nesrečila 37-letna Mafrida
Visintin iz Ul. Formica št. 6.
Visintinova je kot po navadi
delala pri nekem tekstilnem
stroju in ji je med delom
zdrsnilo. Ko je padla, je uda-
rila z levim bokom ob tekstil-
ni stroj. Na pomoč so ji takoj
priskočile sodelavke in jo
odvedle v tovarniško ambu-
lanto, od koder so jo z rešil-
nim avtom Zelenega križa od-
peljali v bolnišnico Brigata
Pavia. Po zdravniškem pre-
gledu so jo obdržali v bol-
nišnici, kjer se bo zdravila 10
dni.

Usposobljenostni izpiti
za davčne uslužbence

V mesecu novembru bodo
na goriški prefekturi usposob-
ljenostni izpiti za davčne u-
službence. Prošnje za sprejem
k izpitu je treba predložiti
predsedniku izpraševalne ko-
misije pri prefekturi do 15.
oktobra t. l. Prošnji je treba
priložiti predpisane dokumen-
te na kolikovanih papirjih,
kateri morajo biti overovlje-
ni, če so izdani izven goriške
pokrajine.

Prošnji je treba priložiti še
potrdilo o plačani taksi (500
lir), ki jo je treba nakazati
po poštni polonici, predse-
dniku izpraševalne komisije
pri prefekturi.

Prosilci, ki nimajo lastne-
ga bivališča v goriški pokra-
jini, ne morejo biti pripuše-
ni k izpitu.

Interesenti dobijo vsa po-
trebna pojasnila na prefektu-
ri, soba št. 15.

Na stopnicah
ji je zdrnilo

Rešili avto Zelenega kri-
ža je v torek zvečer okrog
20. ure odpeljal v bolnišnico
Brigata Pavia Terezo Gobbo
iz Oslavia. Proti večeru je na
dvorišču natočila vrč vode,
in ko ga je hotela odnesti v
hišo, ji je zdrnilo ter je pri-
padcu zadela s celom ob
stopnico. Pri tem se je pre-
cej ranila. Ozdraveba bo v
približno 14 dneh.

Vozni red vlakov

ODHODI:
Proti Trstu: 0.24 (A.), 6.10
(A.), 7.23 (A.), 8.33 (A.), 10.02
(D.), 13.58 (A.), 15.50 (A.), 17.12
(DD.), 18.32 (A.), 20.17 (A.),
21.26 (D.).

Proti Vidmu: 4.33 (DD.), 5.32
(A.), 6.29 (A.), 7.57 (A.), 8.32
(DD.), 10.46 (A.), 13.59 (A.),
16.00 (A.), 17.13 (A.), 19.15
(A.), 20.36 (A.), 23.16 (D.).

PRIHODI:

Iz Trsta: 5.30 (A.), 6.24 (A.),
7.55 (D.), 8.22 (A.), 8.30 (DD.),
10.44 (A.), 13.55 (A.), 17.11
(A.), 19.10 (A.), 20.31 (A.),
23.14 (D.).

Iz Vidma: 0.23 (A.), 4.25
(D.), 6.08 (A.), 7.21 (A.), 8.29
(A.), 10.00 (D.), 13.56 (A.),
15.48 (A.), 17.10 (DD.), 18.30
(A.), 20.13 (A.), 21.24 (D.).
* Ne vozi ob nedeljah

Nov urnik mesnic

Od 1. oktobra do 31. marca
bo za mesnice veljal sledeči
urnik: ponedeljek, torek, sre-
da, četrtek, petek od 7.30 do
12.30; ob sobotah in dnevih
pred prazniki od 7.30 do 12.30
in od 16. do 20. ure. Ob nedel-
jah bodo mesnice ves dan za-
prte.

DEZURNA LEKARNA:

Danes posluje ves dan in po-
noči lekarna Mantovan, Korzo
Verdi 17 - tel. 28-79.

KINO

VERDI 17: »Povratek don Ca-
millas, Fernandel.
CENTRALE 17: »Beli šekja.
VITTORIA 17: »Bela divja
zajka, A. Nazzari.
MODERNO 17: »Stišni me
močno med svoje roke, W.
Holden in N. Holson.

Rugby v Jugoslaviji

V Jugoslaviji sta pretekle dni
nastopali dve francoski moštv
rugbyja. Ker je ta igra bila v
Jugoslaviji doslej nepoznana,
so povabili moštvo francoskih
profesionalcev in moštvo stu-
dentov, da nastopita v nekaj
tekma v različnih mestih Ju-
oslavije, da se tako gledalci vsaj
v bistvu seznanijo s to igro.
Po poročilih sodeč, je igra za-
rad svoje dinamičnosti povsod
naletela na ugoden sprejem.

Nastopili so tudi v Ljubljani,
kjer so profesionalci premagali
študente s 33:19. Študenti so
podlegli tudi v ostalih tekmah.
Kot se sliši, nameravajo usta-
noviti tudi v Jugoslaviji moštva
rugbyja. Baje nameravajo se-
daj povabiti še kako italijansko
moštvo na gostovanje v Ju-
oslavijo.

TURKU (Finska), 5. — An-
glež Jim Peter je dosegel do-
slej najboljši čas v maratons-
kem teku: 2:18:34.6. Prireditev
je bila v Turkuju, Peter je že
po prvih dveh kilometrih pu-
stil za seboj ostalih 40 tekmo-
valcev. Drugi je prišel Finec
Veikko Karvonen v 2:25:47,
tretji pa tudi Finec Onni Ko-
sinen v 2:32:53.6.

XX. KOLO NA TURNIRJU V ZUERICHU

Zopet samo pol točke
med Smislovom in ReshewskymOba vodeča sta porazila dr. Euweja - Sve-
tozar Gligorić je izgubil tudi s Petrosjanom

ZUERICH, 7. — Na turnirju
v Zuerichu so najprej odigra-
li prekinjene partije iz
XVIII. in XIX. kola danes pa
so igrali XX. kolo. Prekinjene
partije so se končale z nasled-
njimi rezultati: remizirali so:
Geller in Stahlberg, Keres in
Szabo, Najdorf in Tajmanov;
zmagali pa so: Reshewsky nad
Averbahom, Smislov nad Eu-
wejem, Petrosjan nad Gligori-
cem, Geller nad Boleslavskim.
Partija med Boleslavskim in
Kotovom pa se še ni končala.

V XX. kolu so bili doseženi
naslednji rezultati v dokonča-
nih partijah: Tajmanov je pre-
magal Petrosjana, Reshewsky
pa je sledil zgledu Smislova in
premagal Euweja, Smislov
sam pa je danes z Boleslav-
skim remiziral. Gligorić je
igral z Averbahom in sta pre-
kinila v enaki poziciji. Prav
tako so prekinili Geller in Ko-
tov, Keres in Stahlberg, Bron-
stein in Szabo, Najdorf je bil
prost.

Stanje po XX. kolu:
Smislov 12,5; Reshewsky 12;
Bronstein 10,5 (1); Najdorf
10; Keres 9,5 (1); Petrosjan 9,5;
Geller 9 (1); Tajmanov 9;
Boleslavski 8,5 (1); Euwe 8,5;
Kotov 8 (2); Szabo 8 (1);
Gligorić 7,5 (1); Averbah 7,5
(1); Stahlberg 5 (1).

Kot vidimo, toči zopet Smi-
slova le pol točke od njegove-
ga glavnega »zasledovalca«
Reshewskega, medtem ko je Bron-
stein zopet nekoliko zaostal.
Niti še prekinjeno partijo do-
bi, še ne bo udar Reshewskega.
Odlično se drži tudi Najdorf,
ki ni daleč od prvega, čeprav
je že imel prost dan.

David Bronstein

Bronstein, ki je sedaj na
drugem mestu na lestvici, je
na pol že svetovni prvak. On
je namreč 1. 1951 igral dvoboj
z Botvinnikom, v katerem sicer
ni zmagal, a tudi porazen ni
bil, dvoboj se je končal z
12:12.

Ta igralce je postal mojster
s 16 leti. Čez šest let si je
osvojil prvenstvo Moskve. Te-
daj je bil znan kot izredno
oster igralec, ki je z uspehi
igral na raznih turnirjih opuš-
tenih kraljevi gambit. Pozneje
je spremenil stil in prešel med
pozicijske igralce. Po Szabo-
jevem spodrslaju v zadnjem
kolu, ko je vodil skozi 14 kol,
je s 24 leti zmagal leta 1948
na mednarodnem turnirju v
Saltjeobaden in dobil naslov
ulemojstra. Po nadaljnjih us-
pehih je sedaj 29-letni, fizič-
no nekoliko šibkejši Bronstein
izredno nevaren tekme za eno
prvih mest z Botvinnikom je
leta 1951 igral neodločeno
12:12.

David Bronstein se je rodil
19. 11. 1924. Njegovi pomemb-
nejši uspehi po osvojitvi so ti-
le:

1945: Moskva: dosegel 3. me-
sto; 1947: Moskva: dosegel 6.
mesto; 1948: Saltjeobaden: zma-
gal; Moskva: šampionat SZ de-
lil 1. in 2. mesto s Kotovom;
1949: Moskva: šampionat SZ
delil 1. in 2. mesto s Smislo-
vom; 1950: prvenstvo Moskve
delil 6. do 9. mesto; Budimpe-
šta: delil 1. in 2. mesto; dvo-
boj z Boleslavskim 6 in pol.

SENZACIJA V VII. KOLU JUGOSLOVANSKEGA NOGOMETNEGA PRVENSTVA

DINAMO V ZAGREBU IZGUBIL
tekmo z Vojvodino

Ordred doma premagal BSK - Partizan zmagovit v Subotici

BEOGRAD, 7. — V Jugosla-
viji se je danes odigralo sed-
mo kolo tekmovalja za držav-
no nogometno prvenstvo. Naj-
večjo senzacijo je gotovo pri-
redila Vojvodina, ki je sredi
Zagreba odnesla doslej še ne-
premaganemu Dinamu obe
točki. Velik uspeh je dosegel
tudi osijski Proleter z zmago
v Beogradu nad Radničkim.

Partizan je z visokim rezul-
tatom v Subotici pregalizl pu-
kajnsko moštvo Spartak. Pre-
seneča tudi skrajno tesna zma-
ga Hajduka v Splitu nad Sa-
rajevom ter prav tako tesna
zmaga Crvene zvezde v Beogra-
du nad Vardarjem.

Na lestvici sta Crvena zvezda
in Hajduk prehitela Dinamo.
Ordred pa se je z zadnjega me-
sta toliko odmaknil, da je pu-
stil za seboj Lokomotivo iz
Sarajeva.

Rezultati:

Crvena zvezda-Vardar 1:0 (0:0)
Radnički - Proleter 1:2 (0:2)
Dinamo - Vojvodina 0:2 (0:2)
Ordred - BSK 1:0 (0:0)
Spartak - Partizan 2:6 (1:3)
Hajduk - Sarajevo 1:0 (0:0)

GORISKI SPORT

Tudi Juventina prične

tekmovalje v nedeljo

V nedeljo 11. t. m. se bo za-
čelo deželno kvalifikacijsko
prvenstvo, v katerem sodeluje
tudi stadska Juventina. Kot
smo že v nekem članku poro-
čali, je Juventina letos dobila
nekaj novih igralcev, ki se bo-
do, kot upamo, dobro izkazali.
Odstopila iz razreda vsake
določnosti pa je številna igral-
ce, ki so sodelovali v prejšnjih
prvenstvih. Kot vsa druga
moštva, tako je tudi Juventi-